

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องงานส่งเสริมการผลิตตำราภาษาไทยในระดับอุดมศึกษาของสถาบันการศึกษา 4 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) โดยทำการศึกษาหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตตำราภาษาไทยที่ใช้ในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่งในแง่ของวัตถุประสงค์ โครงสร้าง การบริหารงาน การดำเนินงาน และจากแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการผลิตตำราของมหาวิทยาลัย ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยจะเล่าขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ที่ปฏิบัติราชการในปีการศึกษา 2527 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เหมาะสมจากจำนวนประชากรทั้งหมด ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. รวบรวมจำนวนอาจารย์ทั้งหมดของ 4 สถาบันการศึกษาข้างต้นที่ปฏิบัติราชการ ปัจจุบัน ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 3,499 คน
2. สุ่มตัวอย่างประชากรจากประชากรทั้งหมดโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยยึดตารางสุ่มของ ประคอง กระมลสุต ซึ่งผู้วิจัยสุ่มได้ตัวอย่างประชากรจำนวน 575 คน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

มหาวิทยาลัย	ประชากร	กลุ่มตัวอย่างประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2207	220
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	471	118
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	696	174
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	125	63
รวม	3499	575

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาจากเอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการผลิตตำราของทั้ง 4 สถาบันการศึกษา ซึ่งได้แก่ ระเบียบการ โครงการ ประกาศและข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่นับว่าเชื่อถือได้

2. แบบสัมภาษณ์ หลังจากผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้ศึกษาข้อมูลเอกสารโดยเปรียบเทียบกับเค้าโครง (Outline) ของการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ แล้วรวบรวมหัวข้อที่ได้มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับงานส่งเสริมการผลิตตำราฯ ซึ่งไม่อาจหาได้ในเอกสาร แหล่งข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการผลิตตำราของมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง

3. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ถามถึงรายละเอียดเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบความคิดเห็นหรือความเข้าใจเกี่ยวกับงานส่งเสริมการผลิตตำราฯ ซึ่งจะครอบคลุมถึงการให้บริการความสะดวก การจัดหาพิมพ์ ลิขสิทธิ์ เป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และตอนท้ายเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-end) เพื่อถามถึงปัญหา อุปสรรค ของอาจารย์ในสถาบันนั้น ๆ

นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันชัย ศิริชนะ รองอธิการบดีฝ่ายปฏิบัติการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และผู้จัดการโรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. องค์กร อินทร์ทรัพย์ ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสาท ล่ง่าศิลป์ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

5. อาจารย์ ดร. เข้าวเลิศ เลิศชัยโลพิธาร อาจารย์ประจำภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต่อจากนั้นได้นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง คณะทันตแพทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 20 คน แล้วนำผลจากการทดลองใช้แบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการผลิตตำราของ 4 สถาบันการศึกษา และได้ทำการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าวด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่างของ 4 สถาบันการศึกษาด้วยตัวเอง และไปปรับสับคืนด้วยตัวเองทุกสถาบัน แบบสอบถามได้รับคืนเป็นส่วนใหญ่ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 575 ฉบับ ได้รับคืน 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 58.09 ของกลุ่มตัวอย่างประชากร ดังรายละเอียดตามตารางดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา

มหาวิทยาลัย	แบบสอบถามที่ส่งไป	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	รับคืนคิดเป็นร้อยละ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	220	120	54.55
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	117	72	61.54
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	175	96	54.86
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	63	46	73.02
รวม	575	334	58.09

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร การสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในแง่ของวัตถุประสงค์ การบริหาร การดำเนินงาน ฯลฯ ของงานส่งเสริมการผลิตตำราภาษาไทยของ 4 สถาบัน

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย